

Rok 2012

Úvod

V tomto roku sa konali predčasné voľby do Národnej rady Slovenskej republiky. Ako sa to odzrkadlí na životnej úrovni obyvateľov našej obce, to ukáže až čas. Veľa občanov je bez práce. Ceny potravín, dopravy, energií a služieb neustále stúpajú. Mnoho domácností žilo na hranici chudoby.

Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Geografické údaje:

Geografická poloha obce – juhovýchodná časť Slovenského Rudohoria

- katastrálne územie Rákoš
- obec sa člení na časť obce Rákoš, Rákošská Baňa vzdialená 1,5km

Celková rozloha obce: 1 303 ha

Nadmorská výška: Stred obce leží 331m nad morom. Chotár má výškové rozhranie 300m nad morom najnižší bod a 814m nad morom najvyšší bod.

Demografické údaje:

Hustota a počet obyvateľov

Národnostná štruktúra – slovenská = 75,24%, maďarská = 0,24%, česká = 0,47%, rómska = 4,05%, ostatná a nezistená = 20,00% (podľa sčítania v roku 2011)

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu: rímskokatolíci = 15,88%, evanjelici = 21,90%, ostatné = 3,81%, bez vyznania = 24,05%, nezistené = 25,24% (podľa sčítania v roku 2011).

Ekonomické údaje:

Nezamestnanosť v obci: k 31.12.2012 = 95 nezamestnaných – 22,95% z celkového počtu obyvateľov.

V okrese Revúca bolo evidovaných 7.248 uchádzačov o zamestnanie, čo predstavuje 32,55% nezamestnaných.

Vývoj nezamestnanosti od začiatku roku má stúpajúcu tendenciu.

Samospráva obce

Obecný úrad viedol pán Jaroslav Grendel. Pracovníčkou bola pani Daša Poľašková. Pomocnou pracovníčkou bola pani Lýdia Nemogová. Starosta obce i pracovníčka zodpovedne a svedomito pristupovali k svojej práci. Každý deň riešili úlohy, ktorých bolo veľa. Práce na OcÚ stále pribúda. Starosta obce spolupracoval s poslancami OcÚ. Všetky vzniknuté úlohy sa riešili na zastupiteľstve. Zastupiteľstvo zasadalo pravidelne i mimoriadne. Riešili sa tu i sťažnosti od občanov a starosta pravidelne informoval poslancov o tom, čo sa v obci spravilo a to hlavne ako pokračovali práce na vodovode a v dome smútku.

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky

Voľby: Dňa 10. marca 2012 sa konali voľby do Národnej rady Slovenskej republiky.

Predsedom volebnej komisie bola Gabriela Gužáková.

Členovia volebnej komisie: Jana Janková, Ivan Nagaj, Lýdia Nemogová Gallová, Mária Remperová, Marcela Roháčová, Zuzana Svědíková, Ľubica Šándorová a Ján Valko.

Výsledky volieb:

Počet voličov zapísaných v zozname voličov vo volebnom okrsku.....	335
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní.....	184
Počet voličov, ktorí zaslali návratnú obálku z cudziny.....	–
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku podľa § 30.....	184
Počet platných odovzdaných hlasov.....	176

Počet platných hlasov odovzdaných pre každú politickú stranu, politické hnutie alebo koalíciu:

Zelení.....	č. 1 -
Kresťanskodemokratické hnutie.....	č. 2 - 4

Strana demokratickej ľavice.....	č. 3 -
Slovenská národná strana.....	č. 4 - 8
Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti.....	č. 5 - 3
Sloboda a Solidarita.....	č. 6 - 2
PRÁVO A SPRAVODLIVOSŤ.....	č. 7 - 1
NÁŠ KRAJ.....	č. 8 -
Strana Zelených.....	č. 9 -
Ľudová strana Naše Slovensko.....	č. 10 - 13
SMER – sociálna demokracia.....	č. 11 - 86
Zmena zdola, Demokratická únia Slovenska.....	č. 12 - 1
Národ a Spravodlivosť – naša strana.....	č. 13 - 1
Komunistická strana Slovenska.....	č. 14 - 1
Strana Rómskej únie na Slovensku.....	č. 15 -
MOST – HÍD.....	č. 16 - 3
99% - občiansky hlas.....	č. 17 - 4
Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko.....	č. 18 - 46
STRANA + 1 HLAS.....	č. 19 -
Robíme to pre deti.....	č. 20 -
Obyčajní ľudia.....	č. 21 -
Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana.....	č. 22 -
Strana občanov Slovenska.....	č. 23 -
Strana maďarskej koalície – Magyar Koalíció Pártja.....	č. 24 -
STRANA SLOBODNÉ SLOVO – NORY MOJSEJOVEJ.....	č. 25 - 2
Strana živnostníkov Slovenska.....	č. 26 - 1

Dňa 05.06.2012 sa konalo Verejné zhromaždenie obyvateľov obce Rákoš. Na zhromaždení boli prítomní Jaroslav Grendel, starosta obce, Jarmila Hamlíková, poslankyňa OcZ a Irena Gužáková, hlavná kontrolórka obce. Účasť zo strany občanov bola nízka. Zúčastnilo sa len 10 obyvateľov.

Starosta informoval o nasledovnom:

Prevedené práce od 25.06.2011 do 05.06.2012:

- oprava dvoch mostov v obci Rákoš
- oprava a údržba materskej školy – sociálne zariadenie, sklad
- prekladanie stĺpu na obecný rozhlas + oprava a údržba obecných rozhlasov v Rákoši
- osadenie betónového stĺpu na verejné osvetlenie v Rákoši
- oprava a údržba sály Kultúrneho domu v Rákoši
- asfaltovanie obecnej komunikácie na Rákošskej Bani
- bagrovanie priekopy na Rákošskej Bani
- oprava a údržba garáže pri Kultúrnom dome na Rákošskej Bani
- vybavenie Avie pre požiaru ochranu darovaním od Krajského hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici
- zakúpenie Multicary - na zber a vývoz odpadu a zvoz materiálu
- vybavenie štrku z SMZ a.s. Jelšava
- jednanie so zástupcami Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s. Odštepný závod Rožňava – výmena potrubia v obci
- jednanie so zástupcami Baní Spišská Nová Ves, š. p. v likvidácii – zbudovanie priekopy na zachytenie prietokov povrchovej vody pochádzajúcej z banských diel
- likvidácia dvoch požiarov v obci – poďakovanie všetkým občanom, ktorí sa zúčastnili na likvidácii

Pripravované práce:

- maľovanie triedy v materskej škole
- vybavenie štrku z SMZ, a.s. Jelšava
- prerobenie Strojovne v Rákoši (pri cintoríne), ktorá bude slúžiť na parkovanie AVIE a MULTICARY
- dokončenie výstavby domu smútku + predné oplotenie cintorína (vstup do cintorína)
- nákup elektrocentrály
- oprava obecnej komunikácie od č. d. 121 po 35

- pokračovanie asfaltovania obecnej komunikácie na Rákošskej Bani
- oprava kanála pri rodinnom dome č. 45 na Rákošskej Bani
- kosenie ihrísk a verejných priestranstiev, cintorínov

Starosta upozornil občanov o zákaze tvorenia divokých skládok odpadu, úprava plastov do vriec – fľaše treba pokrčiť, aby vošlo do vreca čo najviac plastov, veľkokapacitné kontajnery v cintorínoch sú určené na odpad z cintorínov a nie na domový odpad. Starosta oznámil, že sa stala krádež kolies z 1100 l kontajnorov na sklo.

Do diskusie sa zapojili nasledovní občania:

- p. Ján Valko – zlý stav komunikácií patriacich Banskobystrickému samosprávnemu kraju, hlavne komunikácia v smere Rákoš – Jelšava
- p. Daniel Zán – vyčistenie priekop na Rákošskej Bani, výstavba Muránskeho skupinového vodovodu – v akom stave je pokračovanie výstavby, elektrické vedenie na Rákošskej Bani nie je dokončené v dvoch úsekoch (pri rodinných domoch 201 -202 a od kultúrneho domu po rodinný dom č. 47
- p. Viera Vodenská – urobiť osvetlenie autobusovej zastávky na Rákošskej Bani.

Starosta odpovedal na všetky diskusné príspevky.

V rámci aktivačnej činnosti formou menších obecných služieb v obci sa vykonali tieto práce: čistenie priekop, kosenie cintorínov, okolo ciest, kostolov, obecného úradu, škôlky a iných verejných priestranstiev a dovoz dreva k obecnému úradu. Výroba lavičiek v lesoparku na Rákošskej Bani.

Výstavba a zmeny charakteru obce

V tomto roku sa opravila obecná komunikácia od č. domu 121 po č. domu 35 a to betónovaním pracovníkmi menších obecných služieb a zároveň sa vybudovali tri priepusty na zachytenie vody tečúcej po obecnej komunikácii.

Osadil sa betónový stĺp na pouličné osvetlenie pri rodinnom dome č. 92.

Prerobila sa Strojovňa v Rákoši (pri cintoríne), ktorá bude slúžiť na parkovanie požiarnej AVIE a Multicary.

Na dome smútku sa spravila fasáda, vonkajší obklad a schody. Práce previedol p. Štefan Bazovský.

Na Rákošskej Bani sa pokračovalo na oprave obecných komunikácií – asfaltovaním.

Opravil sa kanál pri rodinnom dome č. 245 na Rákošskej Bani.

V oddychovej zóne na strelnici sa vybudoval nový prístrešok na zakrytie stolov a ohniska.

Činnosť podnikov

Obchod s rozličným tovarom patril manželom Tóthovcom. A druhý obchod paril pánovi Petrovi Sendreovi. Pojazdná predajňa mäsa každý utorok okrem zimných mesiacov dovážala mäso a mäsové výrobky. Potraviny na Rákošskej Bani patrili pani Hamlíkovej. Pohostinstvo patrilo pánovi Pavelkovi. Vedúca pošty bola pani Pavelková Eva, ktorá doručovala poštu na Rákošskej Bani. V obci Rákoš a Nandraž doručovala poštu pani Jana Javorčíková, ktorá zastupovala pani Radoslavu Pavelkovú počas materskej dovolenky. Knižnica bola otvorená každú sobotu pod vedením pani Miartinovej. Počet členov 16. V tomto roku sa nakúpilo 14 nových kníh. Záujem o knižnicu bol malý.

Školstvo 2012

Riaditeľkou bola pani Eva Baďinová a školníčkou bola pani Lýdia Nemogová. Prevádzka škôlky bola poldenná. Do materskej školy dochádzali deti z Rákoša , Rákošskej Bani , Nandraža a z Nových Červenian. Dochádzka detí do škôlky bola veľmi dobrá.

Zoznam detí: Rákoš – Rastislav Gabčo , Kristián Gabčo, Tomáš Hudaček, Laura Semanová, , Milan Takáč, Patrik Holbík, Nikola Cibuľová, Daniela Súkeníková, , Šimon Šedivý, Milan Kortiš, Petra Kováčová

Rákošská Baňa – Natália Tószegiová, Vanesa Bánsová

Nandraž – Mária Brindzáková, Natália Poliaková, Michal Brindzák, Miroslava Anderková, Richard Kótai, Marek Grendel, Adrian Zubaj

Nové Červeňany – Patrik Hencel

Od septembra začali navštevovať materskú školu: z Rákoša – Dominika Kováčová, Marek Pompa, Valentína Pompová. Z Nandraža- Marek Ďurian, František Cibuľa, Patrik Brindzák, Jakub Čonka, Vanesa Kótaiová, Sofia Zubajová, Katarína Ruzsová.

V decembri nastúpila do materskej školy Ružena Javorčíková z Nandraža.

Základnú školu v Sirku začali od septembra 2012 navštevovať : Rastislav Gabčo a Kristián Gabčo. Základnú školu v Revúcej: Tomáš Hudaček a Natália Tószegiová. Základnú školu v Jelšave: Natália Poliaková, Marek Grendel, Mária Brindzáková, Miroslava Anderková, Richard Kótai a Adrian Zubaj.

V tomto roku pribudol do škôlky nový nábytok a to skrinky na skladačky, knihovnička, skrinka na farbičky, veľká skriňa na školské potreby a pomôcky, nové botníky na topánky a prezuvky, dokúpila sa aj šatníková skrinka. V tomto roku sa počas letných prázdnin spravila oprava stien a sokla v triede. Trieda sa vymaľovala. Zakúpili sa nové garníže a záclony. Dokúpili sa nové skrinky, detská kuchynka, plastové stoly a stoličky a lavičky v rôznych farbách, čo celkovo oživilo vzhľad triedy. Murárske a maliarske práce previedol pán Štefan Bazovský a zamestnanci menších obecných služieb. Materiál aj prevedené práce boli hrazené z prostriedkov obce.

I tento rok sa deti MŠ stretli s pánom horárom Júliusom Pavelkom a zúčastnili sa vysádzania stromčekov v rámci projektu „Stromy poznania“. V tomto roku boli v známej lokalite (na halni

bývanej bani v Rákoši) vysadené ďalšie stromy a to: agát biely, jarabina vtáčia a čerešňa vtáčia. Deti sledovali postup ako sa sadia stromčeky a zhovárali sa s pánom horárom o tom, ako sa treba v lese správať a aký je úžitok z lesa aj z konkrétnych stromov. Deti dostali od LS malú pozornosť a vyfotili sa na pamiatku.

Zmeny v počte obyvateľov

Narodenie :

Kristína Csonková

Roman Galic

Marek Pavelko

Úmrtie:

Ján Boroš

Božena Súkeníková

Soňa Tószegiová

Ján Litavský

Ladislav Bergel

V tomto roku uzavreli manželstvo :

Ing. Jaroslav Frák - PhDr. Viera Šándorová

Ondrej Antalík - Blažena Kališová

Peter Kolačný - Tatiana Žišková

Z trvalého pobytu sa odhlásili :

Michaela Forgáčová, Nataša Kováčová st., Peter Kolačný, Miroslava Pompová, Veronika Pompová

Na trvalý pobyt sa prihlásili:

Kristián Csonka, Peter Laciak, Lucia Hanková, Diana, Anetta a Lucia Laciakové

Cirkevný život

Evanjelická cirkev:

Administrátor – Mgr. Hrivnák Dušan

Kurátorka – Šedivá Irena

Pokladníčka – Regulová Jarmila

Bohoslužby boli pravidelne druhú nedeľu v mesiaci. Po dohode s cirkevníkmi a so súhlasom a predpismi Pamiatkového úradu v Lučenci bola položená strieška nad vchod do kostola, aby sa zabránilo pršaniu a v zime zamrznaniu na schodoch, pretože vždy hrozilo nebezpečie pádu. Cena prístrešku bola 1.250 Eur.

Katolícka cirkev :

- bohoslužby sa konali raz do mesiaca. Pán farár Mgr. Peter Havran chodil z farnosti Jelšava. Záujem o bohoslužby zo strany veriacich bol nízky. Pán farár Mgr. Peter Havran v tomto roku nečakane zomrel. V srdciach veriacich zanechal tento nečakaný odchod veľkú ranu. Bol veľmi obľúbený a ľudský. Na jeho miesto nastúpil Paed. Dr. Marián Feledi.

V tomto roku sa previedla čiastočná rekonštrukcia malieb v interiéri kostolíka . No pre nedostatok financií sa rekonštrukcia malieb nedokončila.

Záujem o návštevu kostolíka bol veľký. Navštívili ho turisti z Maďarska , Poľska, Čiech aj naši turisti.

Práca zboru pre občianske záležitosti

Členkami boli pani Ivica Valková , Lýdia Nemogová a Katarína Poliaková. Vykonávali smútočné rozlúčky . Na žiadosť občanov vysielali blahoželania k narodeninám v miestnom rozhlase. Spolu so starostom obce zorganizovali oslavu pri príležitosti okrúhlych narodenín našich občanov.

Kultúra

Dňa 11.novembra sa v kultúrnom dome v Rákoši konala oslava pri príležitosti životného jubilea našich občanov, ktorí sa v tomto roku dožili okrúhleho životného jubilea .

85-tých narodenín sa dožili Kornélia Badínová a Margita Grendelová

80-tých narodenín sa dožili Nemogová Elena a Sendreiová Helena

75-tých narodení sa dožil Koska Miroslav

70-tých narodenín sa dožili Pavelková Kornélia, Máziková Helena, Gužáková Irena

65-tých Šeběň Vojtech, Štrompová Anna, Simanová Mária

60-tých narodení sa dožili Gabčo Emil, Balog Emil, Palic Jaroslav, Hamlík Milan, Horváthová Vlasta, Špaková Elena, Grendelová Viera, Bánes Pavol, Hatvaniová Gizela

Slávnosť sa začala básňou a príhovorom starostu obce pánom Jaroslavom Grendelom. Po ňom vystúpili s básňami a pesničkami deti z Materskej škôlky. Po deťoch si jubilanti vypočuli príhovor členky ZPOZu pani Ivici Valkovej. Pre prítomných bol prichystaný slávnostný obed. Pri dobrom víne, koláčoch a príjemnej muzike oslávenci si spoločne zaspomínali na svoj prežitý život i na to, čo ich ešte čaká. Jubilanti dostali po kvietku a malom darčeku.

Počasie 2012

Január bol chladný a mrazivý. Nočné teploty sa pohybovali od -10 do -20 stupňov Celzia. Denné teploty sa pohybovali do – 15 stupňov Celzia. Extrémne chladné počasie trvalo aj v mesiaci február . Mesiac marec, apríl a máj boli nadpriemerne teplé, ale bez zrážok. V mesiacoch júl a august denné teploty boli extrémne vysoké. Od 1. júla do 6. júla denné teploty v tieni sa pohybovali do 36 stupňov Celzia. Celé leto prevládali extrémne nočné i denné teploty. Zrážok bolo veľmi málo. September bol teplý aj tu sa zrážky vyskytovali len občas. Prvé ranné mrazíky sa vyskytli 9. októbra. Od 18. októbra do 27. októbra trvalo babie leto. Prvý sneh napadol 29. októbra. No celý november bol nadpriemerne teplý. Prevládalo ustálené jesenné počasie. S prvým decembrom nastalo ochladenie.

Lýdia Nemogová Gallová

kronikárka obce